בשיפועה מפח אבל יש בשיפועה מפח

שיפועי אהלים כאהלים דמו 6 ואמר רב שישא

בריה דרב אידי א סיינא שרי והתניא אסור לא

קשיא י הא דאית ביה מפח הא דלית ביה מפח

אלא מעתה שרביב בגלימיה מפח הכי נמי

דאסור אלא לא קשיא - הא דמיהדק הא דלא מיהדק: מתני מחזירין ציר התחתון

במקרש אבל לא במדינה והעליון כאן וכאו

אסור רבי יהודה אומר העליון במקדש

והתחתון במדינה: גמ" תנו רבנן ד ציר דלת

שידה תובה ומגדל במקדש מחזורון במדינה

דוחקין והעליון כאן וכאן לא יחזיר גזרה

שמא יתקע ואם תקע חייב חמאת ישל בור

ושל דות ושל יציע לא יחזיר ואם החזיר

חייב חמאת: כותני י מחזירין, רמיה במקדש

אבל לא במדינה אם בתחילה כאן וכאן

אסור: גמ' תנו רבנן רטיה שפרשה מעל גבי

מכה מחזירין בשבת ר' יהודה אומר הוחלקה

לממה דוחקה למעלה למעלה דוחקה לממה

י ומגלה מקצת הרמיה ומקנח פי המכה

וחוזר ומגלה מקצת רמיה ומקנח פי המכה

ורמיה עצמה לא יקנח מפני שהוא ממרח

ואם מירח חייב חמאת אמר רב יהודה אמר

שמואל הלכה כר' יהודה אמר רב חסדא לא

שנו אלא שפירשה על גבי כלי אבל פירשה

על גבי קרקע דברי הכל אסור אמר מר בר

רב אשי הוה קאימנא קמיה אבא נפלה ליה

אבי סדיא וקא מהדר ליה אמינא ליה לא

סבר לה מר להא דאמר רב חסדא מחלוקת

שפירשה על גבי כלי אבל פירשה על גבי

קרקע אסור ואמר שמואל הלכה כרבי יהודה

אמר לי 0 לא שמיע לי כלומר לא סבירא לי:

מתני' • ה קושרין נימא במקדש אבל לא

במדינה ואם בתחילה כאן וכאן אסור:

ורמינהו נימת כנור שנפסקה לא היה

קושרה אלא עונבה לא קשיא הא רבנן והא

ר' אליעזר לרבי אליעזר דאמר מכשירי מצוה

דוחין את השבת קושרה לרבנן דאמרי

כנור של שיר הלוים לקרבן אם נפסקה בשבת. ובגמרא מפרש טעמא דקסבר מכשירי מצוה שלא היה יכול לעשותן מאתמול דהא היום נפסקה דוחה את השבת ואף על גב דקשר אב מלאכה הוא במסכת שבת (דף עג.): ואם בתחילה. שלא היתה שם מעולם דיכול לעשות מאתמול אסור: גב' פלוגתא דר"א ורבנן גבי מילה (שבת דף קג.) שר"א מתיר לחטוב עלים ולעשות פחמין בשבת לעשות איזמל למול בו: קרבן לבור הוי מלוה הדוחה את השבת ושיר הוי מכשירין דידה: אפי׳ לכסחילה נמי. דאפי׳ לעשות פחמין שהוא מכשיר שרי: לר׳ יהודה דאמר

א) [שבת קלח:], ב) בילה

יב: כתובות פג: לז. ב"ב יג:

קסה. סנהדרין כח: חולין נג:

סב.ז. ד) וסוכה לג: וש"נז.

ס) [שבת קכב:], ו) [פסחיםסה:], ו) [בנין. רש"ל],

ם מה:], ז) [בנין. רש"ל], מ) בס"א: חוללת בין, ט) [ויקרא ד], י) [דף יא:],

ל) רש"ל, ל) [שבת קכג: ומנחות לו. ועי' תוס' שם

ד"ה לא סידר], מ) וקדושין

הנהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה אבל לא וכו׳

ומירות היינו ממחק האמור: (ב) תום' ד"ה והעליון וכו' דלא המירו

הטעפון זכו לינו טתירו במקדש. נ"ב עיין במוספות פרק המלניע דף ל"ה בד"ה שרא ובפרק כל הכלים דף

גליון הש"ם

מתני' קושרין נימא. עיין סוכה דף ג ע"ב ד"ה

:ורבנן

לעזי רש"י

פלטר"י [פילטרי"ן].

לנערץ. אישקדיינ"א

. כובע לבד. **אנפיינדר"א**.

מוסף רש"י

שרביב בגלימיה טפח.

הניח טליתו על ראשו כדרך

מחזירין רטיה במקדש

יום טוב בפרק א' גרסי

מאי טעמא התירו חזרת

בכהן שעובד עבודה. והיינו דאמר עולא ג'

דברים התירו סופן משום תחילתן ואלו הן, עור לפני

הדריסה. ותריסי חנויות.

לא סמג לאוין סה טוש"ע א"ח סי שא סעיף מא: ג [שו"ע שם סעיף מ]:

לו ד מיי׳ פכ״ב שם הל׳ כה סמג שם טוש"ע לא סיי שיג סעיף ה: ה [מיי פ"י מהלי שבת

הלי ידן: הרי פכ"א מהלי שבת הלכה כו סמג שם טוש"ע א"ח סימן שכח סעיף כה: במ ז מיי שם טוש"ע שם

סעיף כו: סעיף כו: ח מיי פ"י מהלי שבת הלכה ו:

רבינו חננאל

בשיפועא טפח. אי אית חד מהנך אסיר. ושיפועי סייאנא. פי׳ הכובע שעל ראש האדם שיש לו יוצאות, כגון שפתיים פשוטות נוטות על הפנים מפני השמש, אם מהדק אפי' יש בו ין ייב שרי ואי אסיר. מתני' מחזירין ציר התחתון במקדש. ת״ר ציר דלת של שידה ושל תיבה ושל מגדל כו׳. פי׳ שמא יתקע בה מסמר. [ת״ר רטיה שפירשה מעל גבי רטיה שפירשה כוכי ... מכה מחזירין בשבת ר'] יהודה אומר פרשה אין מחזירין אותה כלל, אלא הוחלקה במכה למטה דוחקה למעלה על גבי מכה. וכן אם הוחלקה למעלה דוחקה למטה ימצלה ומגלה מקצת רטיה ומקנח פי המכה וחוזר ומגלה מקצת רטיה ומקנח פי המכה כו'. אמר רב חסדא לא שנו אלא שפירשה על גבי כלי. דתנא קמא על גבי כלי. וונג קנא מתיר להחזירה, ור' יהודה אוסר. אבל פירשה על גבי קרקע דברי הכל אסור להחזירה. אמר מר בר רב אשי הוינא קאים קמיה אבא כוי. וקיימא לן כרב אבא כוי. וקיימא לן כרב אשי דהוה בתרא. ואם בתחילה רטיה במקדש אסור כל שכן במדינה. . נימא כו׳. ורמינהו נימת כנור שנפסקה לא היה קושרה שנפטקה לא היה קושהה אלא עונבה. ופרקינן לא קשיא מתני׳ ר' אליעזר . ברייתא ר' עקיבא, דפליגי פסח, ר' אליעזר סבר מכשירי מצוה דוחין את השבת כו'. ונדחה.

א) עיין בתוס' כאן ד"ה הא דכתבו על שם רבינו להיפך. וגם בדברי רבינו שם בהדיח הגי׳ בהיפך ע"ש דאם מהודק אסור וכו' ול"ע.

הא דמיהדק הא דלא מיהדק. פירש בקונטרס דטעמא לאו משום אהל הוא ולפי זה מותרין אותן כובעין של לבד אע"פ שמאהיל טפח ובלבד שיהיה קשור תחת גרונו שלא יפול ואתי לאיתויי ד' אמות ברה"ר אבל ר"ח מפרש דמיהדק אסור כשהטפח

היולא מן הכובע חזק שאינו נכפף ונראה אהל ולפי זה כובעים אסורין: והעליון כאן וכאן אסור. פי׳ בקונטרם דקסבר יש

בנין וסתירה בכלים דעל שידה תיבה ומגדל קאמר לה בגמרא ותימה אטו מתני׳ כב"ש דלב"ה אין בנין וסתירה בכלים בפ"ב דבילה (דף כב.) ועוד קשה דבגמרא גבי והעליון כאן וכאן אסור שמא יתקע דחק לפרש דשמא יתקע קאי על תחתון דאי אעליון לא היה אסור במקדש דחין שבות במקדש ודוחק גדול הוא ונראה לר"י דאפילו ציר העליון הוא דרבנן דשבות גדולה כזה לא התירו במקדש וטובא אשכחן דלא התירו במקדש (כ) כגון סידור הקנים ונטילתן דאינו דוחה את השבת 0:

מחזירין רטיה במקדש אבל לא במדינה. פי׳ נקונט׳

גזירה שמא ימרח אבל לשחיקת סממנין ליכא למיחש כיון דמאתמול הוה עילויה וקשה דבפרק במה אשה (שבת דף סד:) אמר אשה יולאה בפילפל ובגרגיר מלח ואם נפל לא תחזיר ואמאי כיון דכבר הוי עילויה ויש לומר דהתם טעמא לפי שנראית כמו שמתכוון להוליא לחוך ואתי למשרי הוצאה והר"ר יוסף פירש לשם הטעם משום שחיקת סממנים וכן יש לפרש בשמעתין ונקט רטיה לרבותה אף על גב דחיכה למיחש לשחיקת סממנין ולמירוח אפי׳ הכי מחזירין במקדש:

רמיה שפירשה מחזירין אותה. וא"ת ומ"ש דאמר גבי פילפל ובגרגיר מלח נפל לא תחזיר וי"ל דהך דפילפל איירי שנפל על גבי

קרקע וחכא שנפל על גבי כלי כדקאמר רב חסדא בסמוך ורב אשי דקחמר בסמוך לא שמיע לי לא קאי אדרב חסדא כדפירש בקונטרס אלא קאי אהלכה כר׳ יהודה אבל אמילתא דרב חסדא לא פליג ומודה דלא שרו רבנן אלא בכלי ועוד י"ל ההיא דגרגיר מלח אתי כרבי יהודה

דאסר הכא: אמר מר בר רב אשי הוה

קאימנא קמיה דרבא. ר"ח גרס קמיה דאכא וכן נראה דל"ג קמיה דרבא ש דיום שמת רבא נולד רב אשי:

קושרין נימא כו' ואם לכתחילה כאן וכאן אסור. פירש נקונטרס שלא היתה שם מאתמול ור"י מפרש לכתחילה אפילו נפסקה היום ורצה לשלשלה ולעשותה בלא קשר זהו לכתחילה: 65

בנין המחובר לקרקע חשיב בנין בכל דהו: בור בחפירה דות בבנין" בתוך הקרקע אישקדיינ"א: בותבר' מחזירין רטיה. כהן שלקה בידו ונתן עליה רטיה מבעוד יום והולרך לעבוד עבודה בשבת או ביו"ט ונטל רטיה מעל ידו שלא תהא חוללת בינו ובין ידו לעבודה דחלילה פוסלת בה [קג:] דבעינן ולקח הכהן" וכיון דחייך לח הוי לקיחה בכהן מחזירה במקדש דאי לא שרים ליה להחזירה לא שקיל ליה מידיה וממנע ולא עביד עבודה וזה אחד משלשה דברים האמורים במסכת בילה? שהותרו סופן משום תחלתן: אבל לא במדינה. גזירה שמא ימרת הרטיה ומירוח היינו (a) מוחק

ג' חסר משהו שיהיה בגגה פחות מטפח ושני שיפועיה כל אחד פחות מטפח וי"ל שהמטה רחבה כמשפטה ונקליטין הרבה יולאין הימנה לשני ראשיה ועולין למעלה סדורין אחד נמוך ואחד גבוה וקנים נתונים עליהם מנקליטין שבראשה לנקליטין שברגליה ופורם על המטה שתים ושלש כילות הטנות בגגה ויריעה גדולה פרוסה סביב המטה לדפנות: סיינה שרי. כובע של לבד שקורין פלטר"י מותר לנאת בו בשבת: הא דאים ביה טפח. שיולה טפח רוחב שפתו להלן מראשו אסיר דהוי אהל: שרביב בגלימיה. האריך בטליתו להלן מראשו והוליאה טפח הכי נמי דאסור: אלא הא דמיהדק הא דלא מיהדק. וטעמא לא משום אהל הוא אלא דילמא נפיל מרישיה ואתי לאתויי הלכך כי מיהדק וקשור ברלועה תחת לוארו שרי ואי לא אסור: בותבר' מחזיריו ליר התחתוו. של דלת חלון שידה תיבה ומגדל שפתחיהם מלדיהן דליר התחתון כל זמן שלא יצא העליון נוח להחזירו ואין כאן בנין: אבל לא במדינה. גזירה שמא יתקע בגרון או במקבות דהוים מלחכה: והעליון כאן וכאן אסור. דכיון שילא העליון כולו

(דף יט:) כך שמעתי. וקשיא לי איזו

מטה שחין ברחבה שני טפחים חו

נשיפועה. מכנגד אמלעית גגה עד מקום ששפת יריעה כלה שם

לא הרחיב טפח דהוי כולה כדופן ואין כאן אהל כלל אבל הרחיבה

כל דופן ודופן באלכסונה טפח הוי ההוא אלכסון אע"פ שהוא

משופע קרוי אהל כרבנן דפליגי אדרבי אליעזר במסכת סוכה

שהוא מתעטף והרחיקה להלן מראשו טפח (שבת קלח:). הא דמיהדק. טעמא לאו משום אהל הוא אלא משום שלא יגביהנו

נופל והוי כבונה וקא סבר יש בנין הרוח מרחשו ואתי לאתויי הרוח מרחשו ואתי לאתויי ארבע אמות, הלכך מיהדק בראשו שפיר שרי, לא בכליםם ומלאכה לא הותרה אפילו במקדש: גמ' במקדש מחוירין. כגון שלריכין לו לדבר קרבן כגון שהיה שם מלח או לבונה או קטורת מיהדק אסור (שם). ואין שבות במקדשם: ובמדינה דוחקין. רב ניסים גאון אם לא יצא כולו מחור האסקופה

> אלא התחיל לשמט דוחקין לחור. בלע"ז אנפיינדר"א: והעליון כאן וכאן אסור להחזיר. דהוי בונה ממש: שמה יסקע. שמה יחזיקנו במקבות ובגרזן והויא מלאכה. ואתחתונה במדינה קאי דאי אעליון קאי ובמקדש הוה ליה שבות דהך

אין דוחין עונבה אי רבי אליעזר אפילו לכתחילה נמי אלא לא קשיא הא י רבי יהודה והא רבנן ורבי יהודה אליבא דמאן חזרה גזירה משום שמא יתקע ואמאי מיתסר במקדש דאמר והעליון כאן

וכאן אסור והא שבות במקדש לא גזרו: של בור ושל דום. דהוי

וחזרת רטיה במקדש, קא משמע לן הותרו סופן משום תחילתן. כהן דבר עבודה אין דלאו בר עבודה לא. רבי אליעזר אומר מכשירי מצוה דוחה את השבת. עיקר דבריו במס' שבת בפר' ר' אליעזר אומר אם לא הביא כלי מערב דתנן ועוד אמר ר' אליעזר כורתין עצים לעשות פחמים ולעשות ברזל, ותניא מילה וכל מכשיריה האמור באבות מלאכות של שבת [שבת עג.]: אם בפחלה. שלא היתה קשורה מבעוד יום וכהן זה לא סלקה ללורך עבודה: כאן וכאן אסור. והכא ליכא למימר אין שבות במקדש דהא ודאי האי שבות לאו לורך גבוה הוא אלא ללורך עצמו: גבו' רשיה שפרשה. שנפלה. דוחיז את השכת דברי ר׳ ובמדינה קא מיירי ולהכי נקט פרשה שהרי לא נטלה מדעת: מחזירין. דמילתא דלא שכיחא הוא ולא גזור בה רבנן: רבי דאמר מילה עצמה דאי יהודה אומר. אם נפלה אין מחזירין אבל אם הוחלקה דוחקה יו [ומחליקה למכה]: שהוא ממרח. מחליק גומות שברטיה. מירוח חייב משום ממחק: לא שנו. לתנא המא שרי להחזירה: אלא שפרשה ע"ג כלי. על הכר או על הכסת: ע"ג קרקע. כלכתחילה דמי: שבת דוחה את השבת, אבל מכשיריה דאיפשר אבי סדיא. נפלה לו על הכר שבמראשותיו כמו שמתרגם [בראשית כח] מראשותיו איסדוהי : לא סבר לה מר להא דרב חסדא. דמוקי לפלוגתייהו בשנפלה על הכלי ואפילו הכי אסר רבי יהודה ואמר שמואל הלכה כרבי יהודה: לא שמיע לי. הא דרב חסדא דאנא סבירא לי דכי פליג ר' יהודה בנפילה על גבי קרקע אבל בנפילה על גבי כלי מודה דהוה כהוחלקה בעלמא: בזרגבי' קושרין נימא. נימת דוחין את השבת.

עניבה אב מלאכה במסכת שבת (דף קיג.) אין חילוק בין עניבה לקשירה וקושר דקסבר מכשירי מלוה דוחין והא דתניא עונבה רבנן דאמרי לאו מלאכה היא וכיון דאפשר בעניבה לא מחללינן שבת: ורבי יהודה. דמוקמינן מתני׳ אליביה וקושר אב מלאכה היא אליבא דמאן: